

glésia de Sant
València. Com
comparèixer,
en l'acte de fe
mitat de 1572;
ga, natural de
en estatua por
no tiene poder y
anos y dogma-

i setanta del
at eliminats els
s valencians, el
de Pedralba, i el
) sense que cap
plantat mínima-
enciana, i sense
ins la documen-
rat ser coetanis.
rà el grup luterà
Gaspar Cente-
ier, al qual s'uni-
mi Conques, qui
arribà a combre-
seues idees, si és
les a fons. L'arrel
trobava a la Itàlia
concretada en la
Sàsser, coagulat
Roca. És difícil
cisió la doctrina
sap que accepta-
er la fe, però les
als existents fari-
riosa reconstruc-
litzada per Firpo
és de la dispersió
annat i mort Roca,
s van reagrupar a
voltant de Gaspar
s van veure forçats
ió nicodemítica, a

en cadena. Eren conscients de la seua precària situació i de la força del Sant Ofici, la qual cosa fa pensar que, haguessen fruit d'una major llibertat, es podria haver produït una expansió de les seues idees, la comunicació amb els altres grups de reformats hispànics i de l'exterior i, potser, s'hauria arribat a la constitució d'una església calvinista a la francesa. Però això, per descomptat, la Inquisició no estava disposada a consentir-ho i, doncs, va jugular el moviment quan encara era molt dèbil.

Pel que fa a Berga i el seu hipotètic grup, els seus membres van adoptar la posició oberta que els de Pedralba no volgueren assumir. Però això els portà a l'exili permanent. Cal suposar que tots van acabar els seus dies a França ja que, després de les darreres notícies

1609), Península, Barcelona:1980.

⁶ S. GARCIA MARTÍNEZ: «El erasmismo en la Corona de Aragón en el siglo XVI», a J. IJSEWIJN i A. LOSADA (eds.): *Erasmus in Hispania, Vives in Belgio. Acta Colloquii Brugensis*, Lovaina: 1986, pp. 215-290.

⁷ S. HALICZER: *Inquisición y sociedad en el reino de Valencia, 1478-1834*, Alfons el Magnànim, València:1993.

⁸ W. MONTER: *La otra Inquisición. La Inquisición española en la Corona de Aragón, Navarra, el País Vasco y Sicilia*, Crítica, Barcelona:1992.

⁹ M. M. COCCO: *Sigismondo Arquer. Dagli studi giovanili all'Auto de Fe (con edizione critica delle lettere e delle Coplas al imagen del Crucifixo)*, Castelló, Càller:1987.

¹⁰ M. FIRPO: «Alcune considerazioni sull'esperienza religiosa di Sigismondo Arquer», a *Studi e ricerche in honore di Girolamo Sotgiu*, Càller:1993, pp. 347-419.

¹¹ AHN: Inquisició, llig. 109 (procés de Sigismondo Arquer); llig. 503, exp. 1; llig. 505, exp. 1; llig. 530, exp. 9 (procés de Miquel Centelles); llig. 558, exp. 6 (procés de Jeroni

²⁰ Aquest paràgraf i els anteriors procedeixen dels fragments conservats del seu procés, AHN: Inquisició, 877, exp. s/n (sense foliar).

²¹ AHN: Inquisició, llibre 936, f. 31r.

²² AHN: Inquisició, llibre 912, f. 618v.

ELS CONFINES D'EUROPA

Alfons Cucó

UNIVERSITAT
D'VALÈNCIA

Col·lecció el món de les nacions

TÍTOLS PUBLICATS

1. François THUAL: *Els conflictes identitaris*. Traducció de Víctor Gómez, 184 pp.
2. Alfons CUCÓ: *Els confins d'Europa Nacionalisme, geopolítica i drets humans a la Mediterrània Oriental*, 190 pp.
3. Ernest GELLNER: *Nacionalisme*. Traducció de Gustau Muñoz, 112 pp.

TÍTOLS EN PREPARACIÓ

4. Liah GREENFELD: *Nacionalisme i modernitat*

NACIONALISME

Ernest Gellner

UNIVERSITAT
D'VALÈNCIA

editorial afers

apartat de correus 267 / Ausiàs Marc, 68, 1a
46470 Catarroja (País Valencià)
telèfon 961 26 86 54 / fax 961 27 25 82
E-mail: afers@xpress.es

UNIVERSITAT
D'VALÈNCIA

detembre desembre 98